

สิ่งที่โรครบาดเปิดเผยเกี่ยวกับอ้ตตะของผ้ชาย¹ ทำไมอ้ตการตายจากไวรัสโคโรนาของประเทศที่มีผ้หญิงเป็นผู้นำจึงต่ำกว่า [ประเทศที่ผ้ชายเป็นผู้นำ]?

อูตม ลิขิตวรวรรณวุฒิ

ผู้นำที่เป็นหญิงจัดการกับโรครบาดได้ดีกว่า?

ผมรวบรวมอ้ตการตายจากไวรัสโคโรนาของ 21 ประเทศจากทั่วโลก ซึ่ง 13 ประเทศนำโดยผ้ชายและ 8 ประเทศนำโดยหญิง อ้ตการตายโดยเฉลี่ยที่เกี่ยวกับไวรัสโคโรนาของประเทศที่มีผ้ชายเป็นผู้นำเท่ากับ 214 คนต่อประชากร 1 ล้านคน ส่วนประเทศที่มีผ้หญิงเป็นผู้นำนั้นอ้ตการตายโดยเฉลี่ยเป็นเพียง 1 ใน 5 ของประเทศที่นำโดยผ้ชาย หรือ 36 คนต่อประชากร 1 ล้านคน

หากประเทศสหรัฐอเมริกาอ้ตการตายจากไวรัสโคโรนาเท่ากับอ้ตการตายโดยเฉลี่ยของประเทศที่มีผ้หญิงเป็นผู้นำ จะสามารถรักษาชีวิตของชาวอเมริกัน 102,000 คนจาก 114,000 คนที่เสียชีวิตไปแล้วได้

พญ. แอนน์ ริมอน (Dr. Anne Rimoin) นักรบาดวิทยาจากมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย ลอสแอนเจลิส ตั้งข้อสังเกตว่า “ดูเหมือว่าประเทศที่นำโดยหญิงจะประสบความสำเร็จเป็นอย่างมากในการต่อสู้กับไวรัสโคโรนา นิวซีแลนด์ เดนมาร์ก ฟินแลนด์ เยอรมันนี ไอร์แลนด์ นอร์เวย์ จัดการกับการระบดได้ดีมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะความเป็นผู้นำและสไตล์ของการจัดการที่เป็นคุณลักษณะของผู้นำหญิงเหล่านี้”

เราสามารถเริ่มได้ด้วยการยอมรับว่า ในช่วงเวลาที่ผ่านมามีผู้นำหญิงที่นำเศร้ามามากมาย จริงๆแล้วจากการวิจัยที่ผมได้ทำครั้งหนึ่งเมื่อเขียนหนังสือเล่มหนึ่ง ผู้นำหญิงจากทั่วโลกไม่ได้ดีกว่าผู้นำชายในยุคเดียวกันอย่างชัดเจนแต่อย่างใดแม้กระทั่งเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษาของเด็กหญิงหรือการลดการตายของแม่

มีการวิจัยที่นำเชื่อถือที่แสดงว่าการที่มีผ้หญิงมากในคณะกรรมการบริหารและในตำแหน่งรากหญ้าต่างๆจะทำให้การทำงานดีขึ้น แต่หลักฐานที่แสดงว่าผ้หญิงเป็นประธานาธิบดีหรือนายกรัฐมนตรีที่ดีกว่านั้นไม่มี จนกระทั่งเมื่อเกิดการระบาดของโควิด-19

มันไม่ใช่เพียงแต่ว่าผู้นำที่จัดการกับไวรัสได้ดีที่สุดทั้งหมดเป็นผ้หญิง แต่ผู้นำที่ทำให้การตอบสนอง [ต่อโรครบาด] เป็นไปอย่างและเท่นั้นล้วนแต่เป็นผ้ชายและส่วนมากเป็นผู้นำสไตล์หนึ่งโดยเฉพาะ - เผด็จการ ไอ้อด และ การพูดวางโต ลองนึกถึงบอริส จอห์นสันของอังกฤษ ฌาอี โบลโซนาโรของบราซิล อยาตุลเลาะห์ อาลี คาเมเนอีของอิหร่าน และ ดอนัลด์ ทรัมป์ของสหรัฐอเมริกา

แทบจะทุกประเทศที่มีอ้ตการตายจากไวรัสโคโรนาที่มากกว่า 150 คนต่อประชากร 1 ล้านคน เป็นประเทศที่นำโดยผ้ชาย

ซูซาน ไรซ์ (Susan Rice) อดีตที่ปรึกษาความมั่นคงของประเทศภายใต้ประธานาธิบดีบารัค โอบามา รำพึงว่า “ไม่ใช่เรื่องบังเอิญที่บางแห่งที่จัดการเกี่ยวกับโรครบาดได้ดีที่สุดนั้นนำโดยหญิง เช่น นิวซีแลนด์ เยอรมันนี ไต้หวัน และที่ที่เราารู้กันว่าแย่มากอย่างมามากนั้น เช่น สหรัฐอเมริกา บราซิล รัสเซีย และ สหราชอาณาจักร ล้วนแต่มีอ้ตตะผ้ชายและการพูดวางโตเป็นอย่างมาก”

ผมคิดว่าอ้ตตะและการพูดวางโตมีส่วนเป็นอย่างมากที่ทำให้ [การแก้ไขปัญห] แตกต่างกัน

ดร. เอซิกิ เอ็มมานูเอล (Dr. Ezekiel Emanuel) จากมหาวิทยาลัยเพนซิลเวเนียตั้งข้อสังเกตว่า “เรามากจะพูดเล่นว่าคนข้บรคผ้ชายไม่เคยถามทิศทาง [ของการเดินทาง] กับใครเลย จริงๆแล้วผมคิดว่ามันมีบางอย่างเกี่ยวกับคำล่เล่นนั้นที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำของผ้หญิงในด้านที่เกี่ยวกับการตระหนักถึงคุณค่าของความเชี่ยวชาญและการขอคำแนะนำจากผ้เชี่ยวชาญต่างๆ และผ้ชายมักจะทะลวงไปข้างหน้าแต่อย่างเดียวเหมือกับว่าพวกเขาเข้าใจแล้ว”

เขา [ดร. เอซิกิ เอ็มมานูเอล] มีเหตุผลอยู่ ผู้นำที่จัดการกับไวรัสได้ดีที่สุดคือคนที่ปรึกษาผ้เชี่ยวชาญด้านสาธารณสุขอย่างถ่อมตนและลงมือทำอย่างรวดเร็ว และผู้นำเหล่านั้นหลายคนเป็นผ้หญิง ในทางตรงกันข้ามผู้นำเผด็จการที่เป็นชายที่ทำผิดพลาดในการตอบสนอง [ต่อการระบด] หวาดระแวงผ้เชี่ยวชาญและสนใจแต่เรื่องที่เกี่ยวข้องกับตัวเอง

¹ แปลจาก Are Nations Safer From the Coronavirus When Women Lead? โดย Nicholas Kristof ใน <https://www.nytimes.com/2020/06/13/opinion/sunday/women-leaders-coronavirus.html>

เมื่อทรัมป์ไปเยี่ยมศูนย์ควบคุมและป้องกันโรคในเดือนมีนาคม เขาบอกว่า “ผมเข้าใจจริงๆ” และเอ่ยต่อในขณะที่มีผู้เชี่ยวชาญทางการแพทย์มากมายอยู่รอบๆว่า “อาจเป็นเพราะผมมีพรสวรรค์ตามธรรมชาติ” และรำพึงรำพันตั้งๆว่าเขาน่าจะเป็นนักวิทยาศาสตร์

(เมื่อคิดย้อนหลังถึงสิ่งที่ทรัมป์พูดในเดือนมกราคมว่าโควิด-19 นั้น “ถูกจัดการจนอยู่หมัดแล้ว” เขาก็รู้คำตอบ [ว่าควรเป็นนักวิทยาศาสตร์หรือไม่] แล้ว และการทบทวนโดยเพื่อนร่วมวิชาชีพ (peer review) อาจจะไม่เมตตาต่อความคิดของเขาเกี่ยวกับน้ำยาพอกผ้าขาว/น้ำยาฆ่าเชื้อ [เพื่อฆ่าไวรัสโคโรนาในร่างกาย] เท่าไรนัก)

จาซินดา อาร์เดิร์น (Jacinda Ardern) นายกรัฐมนตรีประเทศนิวซีแลนด์ (ซ้าย) และ อังเกลา แมร์เคิล (Angela Merkel) นายกรัฐมนตรีประเทศเยอรมันนี (ขวา)

ภาพจาก The New York Times

ในบรรดาผู้นำของนานาประเทศ ผู้นำหญิงโดยรวมแล้ว โดดเด่นกว่าผู้นำชาย แต่เรื่องนี้ไม่ค่อยจะจริงในสหรัฐอเมริกา ผู้ว่าราชการรัฐบางคนที่เป็นผู้หญิงทำได้ดีกว่า แต่บางคนก็แย่กว่า ดังนั้นจึงไม่มีช่องว่างระหว่างเพศภายในประเทศ

ดังนั้นอาจเป็นไปได้ว่าเรื่องนี้ไม่ใช่เรื่องเกี่ยวกับผู้นำหญิงเสียทีเดียว แต่เป็นเรื่องเกี่ยวกับประเภทของประเทศที่เลือกผู้หญิงเป็นผู้นำประเทศมากกว่า

บริษัทที่มีผู้บริหารหญิงมากกว่า โดยเฉลี่ยแล้วประสบความสำเร็จมากกว่าบริษัทที่มีผู้บริหารที่น้อยกว่า แต่นักวิเคราะห์คิดว่าสาเหตุไม่ใช่เพราะความฉลาดของผู้หญิงแต่เพียงอย่างเดียว แต่น่าจะเป็นเพราะบริษัทที่เปิดกว้างทางวัฒนธรรมต่อการมีผู้บริหารอาวุโสที่เป็นผู้หญิงมักจะเต็มใจพร้อมรับนวัตกรรมอื่นๆด้วย และอาจเป็นเพราะสปิริตที่ส่งเสริมนวัตกรรมที่นำไปสู่การได้กำไรที่มากกว่าก็ได้ เช่นเดียวกับประเทศที่พร้อมที่จะเลือกนายกรัฐมนตรีหญิงอาจจะเป็นประเทศที่มีแนวโน้มในการรับฟังนักระบาดวิทยามากกว่าก็ได้

ถึงกระนั้นก็ตามผมคิดว่าความแตกต่างในความเป็นผู้นำเองก็เป็นสิ่งหนึ่งด้วย

มาร์โกท์ วอลล์สตรีม (Margot Wallstrom) อดีตรัฐมนตรีต่างประเทศของสวีเดนกล่าวว่า “ผู้หญิงมักจะนำด้วยสไตล์ที่แตกต่างจากผู้ชายมาก” และยกตัวอย่างจากผู้นำหญิงจากนอร์เวย์ เยอรมันนี และนิวซีแลนด์ ที่มีความเป็นผู้นำแบบเจียมๆไม่ทำตัวโอ้อวด รวมทั้งทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และยึดเอาหลักฐานเป็นสำคัญ

วอลล์สตรีมยังตั้งข้อสังเกตอีกว่าตามปกติแล้วสาธารณสุขเป็นประเด็นที่ถือว่าเป็น “ถิ่นฐาน” สำหรับผู้นำหญิงหลายคนอยู่แล้ว ส่วนแกรนท์ มิลเลอร์ (Grant Miller) ผู้เชี่ยวชาญด้านเศรษฐกิจสาธารณสุขจากมหาวิทยาลัยแอสตันฟอร์ดพบว่าเมื่อประเทศต่างๆแต่ละประเทศอนุญาตให้ผู้หญิงออกเสียงเลือกตั้งได้ในช่วงปลายศตวรรษที่ 19 และศตวรรษที่ 20 นั้นประเทศเหล่านั้นก็จะลงทุนมากขึ้นเกี่ยวกับสุขภาพและสาธารณสุข ซึ่งมีผลให้สามารถรักษาชีวิตของเด็กได้ประมาณ 20,000 คนต่อปี ดังนั้นเด็กผู้ชายจึงเป็นผู้ได้รับผลประโยชน์อย่างมหาศาลจากสิทธิในการเลือกตั้งของผู้หญิง (women's suffrage)

กับตัวอย่างหนึ่งสำหรับนักการเมืองหญิงคือความอวดดีและมทะลุอาจใช้ได้ผลสำหรับนักการเมืองผู้ชาย แต่นักวิจัยพบว่าผู้ออกเสียงเลือกตั้งทั้งชายและหญิงมักจะชอบผู้หญิงที่ดูเหมือนว่าไปโรมทัวเอง จึงทำให้ผู้หญิงที่เล่นการเมืองต้องฝึกฝน

ตนเองให้แก่ง ในศิลปะของการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพในลักษณะที่เรียบง่ายไม่โอ้อวด ซึ่งเป็นเรื่องจำเป็นในภาวะโรคระบาดระดับโลกเช่นนี้

พญ. แอนน์ ริมอน นักระบาดวิทยาเอ่ยว่า “อาจเป็นเพราะทักษะที่ทำให้พวกเธอขึ้นมาถึงจุดสูงสุดเป็นทักษะเดียวกันกับทักษะที่จำเป็นในการสร้างความสามัคคีของคนทั้งประเทศก็ได้”

[นิโคลัส คริสตอฟ (Nicholas Kristof) เป็นนักเขียนประจำของ The New York Times เกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน สิทธิผู้หญิง สุขภาพและสาธารณสุข และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และได้รับรางวัลพูลิตเซอร์ (Pulitzer Prizes) สองครั้งสำหรับข่าวเกี่ยวกับเหตุการณ์นองเลือดที่จัตุรัสเทียนอันเหมิน และการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ในดาร์ฟูร์ และรางวัลเกี่ยวกับสันติภาพอื่นๆอีก เช่น Anne Frank award และ Dayton Literary Peace Award]